

II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes

Araceli Coll i Sanabra

Llicenciada en Historia i Membre de la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària.

Fotografies: Anna Arriasol

Resum: Ressenya sobre les *II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes* (Os de Balaguer) sobre el Monacat Femení a l'Europa Medieval. Informació sobre les Jornades, nous projectes.

Paraules clau: Jornades d'Història, Monestir de les Avellanes, Monacat Femení Medieval, informació, noves propostes

Resumen: Reseña sobre les *II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes* (Os de Balaguer) sobre el Monacato Femenino en la Europa Medieval. Información sobre les Jornadas, nuevos proyectos.

Paraules clau: Jornadas de Historia, Monestir de les Avellanes, Monacato Femenino Medieval, información, nuevos proyectos.

Abstract: Review on *II Jornades d' Història del Monestir de les Avellanes*, Os de Balaguer, on female monasticism in Medieval Europe and specific information about program, structure and contents of lectures. New projects and proposals on Medieval monasticism.

Keywords: History Workshop, Monestir de les Avellanes, Medieval female monasticism, contents, new projects, proposals.

Résumé: Compte-rendu des “II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes” (Os de Balaguer) sur les Ordres religieux féminins dans l'Europe médiévale. Information sur les Journées, nouveaux projets.

Mots clés: Journées d'Histoire, Monastère des Avellanes, ordre religieux féminin au Moyen-Age, information, nouvelles propositions

II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes

Els passats dies 4 i 5 de juliol es celebraren les **II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes** (Os de Balaguer) dedicades al "**Monacat femení a l'Europa medieval**", organitzat per l'Associació d'Amics del Monestir de les Avellanes i el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals 'Espai, Poder i Cultura' de la Universitat de Lleida.

El tema del monacat femení, descuidat i eclipsat pel de les comunitats religioses masculines, resultà una tria molt encertada, segons opinió generalitzada dels participants, pel fet d'aplegar ponències que composaven un conjunt interdisciplinari i internacional d'una excel·lent qualitat i rigor científic, presentat i expressat de manera entenedora per al públic expert i no expert, però interessat en el tema. Els ponents procedien d'universitats i centres d'estudi d'àrees geogràfiques molt diverses. La península ibèrica, representada per la Universitat de Barcelona i la Universitat de León; Itàlia per la Università Catholica del Sacro Cuore i la Università de Venezia; les Illes Britàniques per la University of Wales Trinity Saint David, Southampton

University, University College Cork i Courtland Institute; Escandinàvia per Roskilde Universitet, i Georg-August-Universität, Göttingen; França per la Université de Lille Nord de France; Alemanya per Universität Heidelberg; Transilvània per "Babes-Bolyai" University, Cluj; i USA, per University of Northern Colorado.

La programació del Monacat femení a l'Europa Medieval es distribuïa en quatre grans àrees:

- a) relativa a la fundació, identitat i autoritat de les comunitats femenines: des dels seus orígens, espontanis i informals, fins a la seva adscripció a un orde (generalment masculí), regla i aprovació papal.
- b) relativa a estudis regionals sobre el monacat femení a Venècia, les religioses del Cister medieval a Dinamarca i Suècia, les d'Anglaterra, s. XII i XIII i les primeres comunitats clarisses en terres catalanes.
- c) l'art, arquitectura i arqueologia dels convents medievals femenins en estudis realitzats a Irlanda i Nord d'Anglaterra.
- d) l'espai simbòlic en el propi espai dels convents femenins i la distribució i comparació, en el cas, respecte als de les comunitats masculines, tot valorant i identificant la simbologia pròpia de l'espai dels convents femenins.

L'anterior, és una informació formal i resumida del programa de les Jornades, però també voldria parlar-vos del que representa a nivell d'experiència-vivencial l'assistència a actes d'aquest tipus. Més enllà dels interessos propis sobre la temàtica en qüestió - la coincidència d'interessos, els de l'acte en si i els propis, és d'entrada una experiència emocionant - les jornades, *meetings*, seminaris i/o congressos aporten també el plaer de conèixer i compartir els treballs, les curiositats i inquietuds dels participants, les dels ponents i dels assistents, en un mateix espai i temps, la qual circumstància possibilita la interacció a nivell formal i també a nivell informal. En aquest sentit, els organitzadors van tenir molt clar aquest aspecte i el contacte i interacció no tan sols es va preveure formalment en els debats programats al final de cada secció de ponències i àrea de conei-

xement, sinó també en la disposició i ambient creat en les pauses-café, a l'hora de dinar, en triar l'espai – el monestir de les Avellanès - i més decisiu encara, en l'accessibilitat 'física' i la disposició receptiva dels participants, en especial la dels ponents, per poder preguntar, comentar i exposar les pròpies inquietuds i interessos.

La intervenció de la professora Hedwig Röckekeim , (Univ. Göttingen) va ser una crida -a més de la presentació de *FemMoData*, una data base *on-line* de les comunitats religioses femenines entre el període que va des del 400 al 1600, d.C. – a la col·laboració en proporcionar informació sobre aquestes comunitats, bàsicament sobre la seva identificació i localització, fundació, desenvolupament i història, culte i fonts (escrites, artístiques i materials). Insistent en el mateix tema i pel que fa al nostre país, Catalunya, Espanya (i també Portugal) els organitzadors de la data base *on-line* no tenen dades que compleixin els seus requeriments , cosa que si tenen de la major part dels països europeus. Amb la quantitat de convents i monestirs femenins del nostre país... com pot ser això?. Però així estan les coses i hi ha molta feina a fer!

Un altre tema que pot ser d'interès pels socis, és la pròxima aparició programada per l'estiu del 2012, del "The journal of Medieval Monastic Studies", promocionada i recolzada per la prestigiosa editorial Brepols Publishers (Bèlgica), de publicació anual, amb articles revisats que estiguin relacionats amb la

història monàstica medieval. Es pretén que tingui un abast internacional, que sigui interdisciplinari i que inclogui col·laboracions en història monàstica, arqueologia, història de la arquitectura, història de l'art , literatura , ... a més de ressenyes de llibres i notícies puntuals. És indubtablement una gran notícia pels interessats en la temàtica i perquè omple un buit en les publicacions d'estudis medievals existents, al mateix temps que permet concentrar en una publicació tots aquells articles relacionats amb el monacat medieval, facilitant així la consulta i recerca a tots aquelles persones que els pugui interessar. La llengua de la revista serà l'anglès però s'hi podran incloure 'abstracts' en la llengua original de l'autor. El Consell Editorial el formaran 20 membres experts en història, arqueologia, història de l'art i teologia que cobreixin l'Europa Medieval. Les editores de 'The journal of Medieval Monastic Studies' són la professora Janet Burton (University of Wales Trinity Saint David) i la Dra. Karen Stöber (Aberystwyth University / Universitat de Lleida). Elles, juntament amb el Dr. Flocel Sabaté (director del Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals 'Espai, Poder i Cultura, a qui vam poder escoltar en l'última conferència del juny passat, dins el cicle de conferències organitzades per la nostra S.C.G.H.S.V.N a la sala d'actes de l'A.N.C.) han estat els responsables i promotors de les Jornades i voldria aprofitar aquesta ressenya, tot comptant amb el vostre permís i per avançada, per dir vos que, personalment, puc donar fer de la seva accessibilitat i receptivitat.

